

Baggrundsnotat: Knive i nattelivet

For at kunne karakterisere brugen af ulovlige knive i nattelivet er der foretaget et særudtræk blandt de knivsager, der indgik i DKR-rapporten 'Knivsager i Danmark: Bag om statistikken'.

13. december 2012

Omfang af knive i nattelivet

Af de 174 sager, der indgik i rapporten, kan 47 sager eller 27 % karakteriseres som nattelivsvold. Et groft estimat er således, at lidt over en fjerdedel af alle voldepisoder, der involverer kniv, finder sted i nattelivet.

DKR-nummer:
12-311-0156

Sagsbehandler: kbh

Hvis man betragter antallet af henvendelser til landets skadestuer som følge af vold, hvor skaden skyldes snit eller stik, ses, at der årligt er mellem 1100-1300 henvendelser, jf. tabel 1.

Tabel 1. Antallet af skadestuekontakter pga. vold, hvor skaden skyldes snit eller stik

År	2006	2007	2008	2009	2010
Antal	1220	1299	1142	1110	1250

Kilde: DKR & Statens Institut for Folkesund "Vold i Danmark - Data der belyser voldsofres kontakt til sundhedsvæsenet" (2011)

En undersøgelse fra 2006 viste, at 3 % af alle voldskade på Odense Universitetshospital skyldtes snit eller stik fra en kniv (Færgemann 2006: 96). Hvis det antages, at resultaterne fra Odense er repræsentative for hele landet, kan det årlige antal voldelige knivepisoder i nattelivet estimeres til mellem 110-160.

I en undersøgelse foretaget af Epinion for Det Kriminalpræventive Råd i oktober 2012 angiver under 1 %¹ af de unge (15-26 år), at de har haft en kniv med i byen den seneste måned. Samme undersøgelse viser også, at 3 % af de unge har overvejet at tage et våben med til en privat fest eller i

¹ Mere præcist angiver 2 ud 1005 respondenter, at de har haft kniv med i byen den seneste måned.

byen. En halv procent af de unge har indenfor den seneste måned overværet vold i nattelivet, hvor der har været anvendt kniv.

Side 2

Knivvold i nattelivet: Gerningssituation

Det fremgår af særudtrækket fra knivsagsundersøgelsen, at knivvold i nattelivet i tre ud af fire tilfælde sker på et offentligt tilgængeligt sted, jf. tabel 2. Typisk finder gerningssituationen sted efter ankomst til byen/fest og på vej hjem fra byen.

Tabel 2. Gerningssted for knivvoldssager i nattelivet

Privat bolig (privat fest)	2 %
Offentligt tilgængeligt sted: gade, vej, plads, torv, park	76 %
På værtshus, cafe, bodega etc.	21 %

Sagsgennemgangen viser også, at i samtlige af de sager, hvor der foreligger oplysninger om gerningsperson og forurettet (40 sager), var minimum én af parterne påvirket af stoffer eller alkohol.

Tabel 3. Relation mellem gerningsperson og forurettet ved knivvoldssager i nattelivet

Bekendt +24 t, ven, kollega, skolekammerat	19 %
Bekendt under 24 t	15 %
Fremmed	66 %

Betragter man alle knivssager er gerningspersonen en fremmed i 36 % af sagerne (Bislev 2011: 13). Betragter man alene nattelivssagerne, så er gerningspersonen en fremmed i to ud af tre tilfælde, jf. tabel 3. Tæt ved dobbelt så ofte er gerningspersonen dermed en fremmed ved knivvold i nattelivet, som ved knivvold generelt.

I tre ud af fire sager er der én gerningsperson. I de resterende sager er der to eller flere gerningspersoner. I 85 % sagerne er der én forurettet. I de resterende 15 % er der to forurettede.

Ligesom for knivvold generelt ses en tendens til, at knivvold i nattelivet finder sted mellem personer, der på flere måder ligner hinanden, fx i forhold til alder og etnicitet.

Knivvold i nattelivet: Gerningspersonen

Gerningspersonen er i 97 % (46 af 47 knivsager) af knivsagerne i nattelivet en mand. Aldersfordelingen fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Gerningspersonens alder på gerningstidspunkt

15-19 år	35 %
20-24 år	35 %
25-29 år	18 %
+ 30 år	13 %

Side 3

Af de sager, hvor der foreligger oplysninger om gerningspersonens fødested, fremgår det, at 58 % er gerningspersonerne er født i Danmark, mens de resterende 42 % er født uden for landets grænser.

Knivvold i nattelivet: Forurettet

Forurettet er 95 % (45 af 47 knivsager) af knivsagerne i nattelivet en mand. Aldersfordelingen fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Forurettedes alder på gerningstidspunkt

0-29 år	87 %
30-39 år	11 %
40 år	3 %

Af de sager, hvor der foreligger oplysninger om forurettets fødested, fremgår det, at 69 % er gerningspersonerne er født i Danmark, mens de resterende 31 % er født uden for landets grænser.

17 % af alle knivepisoder i nattelivet medfører livstruende skader på forurettede. Tallet er lidt højere end for knivsager generelt, hvor 12 % af episoderne medfører livstruende skader (Bislev 2011: 26).

Eksempler på knivvoldssager i nattelivet

De følgende eksempler er hentet fra DKR's knivundersøgelse.

Udenfor en bar opstår der skænderi mellem en psykisk syg indvandrer og en gruppe albanere. Den psykisk syge stikker forholdsvist umotiveret den ene albaner i brystet.

To brødre er på vej fra en fest til en anden nytårs aften. De går ind i en gruppe på 7 personer. De kender dem fra fodbold. De skubber lidt til hinanden og bagefter har den ene bror et stik i armen.

To beboere på et kollegium skændes og den ene stikker og truer den anden med en kniv på kollegiebaren. De kender hinanden fra folkeskolen, men er ikke venner.

En gruppe indvandrere er på vej hjem fra byen da den ene bliver overfaldet og stukket med kniv af en anden gruppe indvandrere.

En (white pride) gruppe ude på ballade i byen. Antastede en række andre personer - skubbede, slog og sparkede og en blev stukket med kniv. Kun en stak men mange sloges.

Mand går amok på medarbejderen i en 7-11. En kunde hjælper medarbejderen og bliver stukket af manden. GM er tidligere straffet i mange omgange og anklages i denne omgang for 10 forhold

I forbindelse med bandeopgør stikker to mænd med dansk navn en anden på en natklub (dansk navn)

I en kø til natklub opfører en afghaner sig chikanerende overfor nogle piger. En iransk mand bliver provokeret og stikker afghaneren i maven.

Unge forestillinger om knive i nattelivet

31 % af de unge tror, at det er en del til alle unge, der bærer våben i nattelivet (Epinion 2012: 10). De voldsomste forestillinger ses generelt hos de yngre grupper:

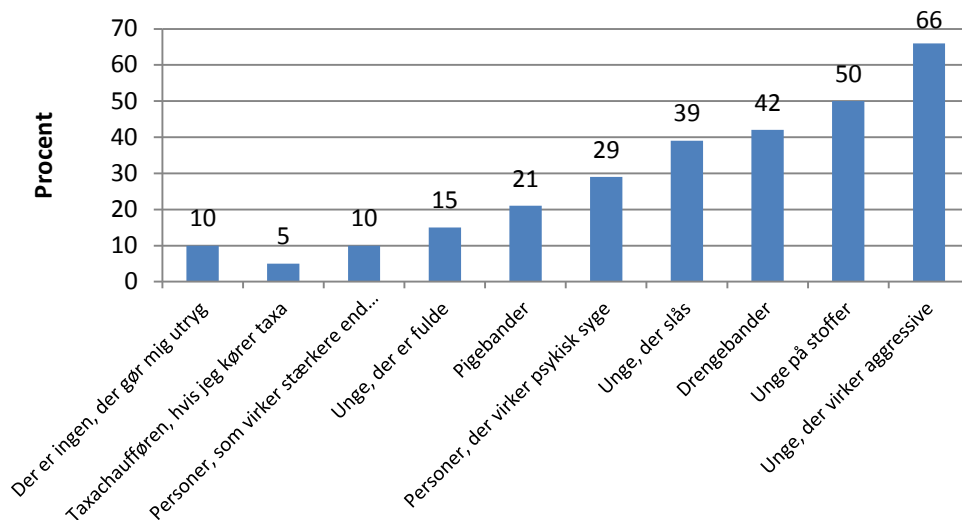
- Blandt de 15-16-årige tror 49 %, at en del til alle unge går med våben i nattelivet
- Blandt de 17-20-årige tror 28 %, at en del til alle unge går med våben i nattelivet
- Blandt de 21-26-årige tror 33 %, at en del til alle unge går med våben i nattelivet

Unge forestillinger om vold i nattelivet

59 % af de unge mener, at der er en del eller meget vold i nattelivet, og 42 % tror at der er mere vold end for fem år siden, mens 40 % tror, at det er det samme niveau. Kun 9 % tror, at der mindre (Epinion 2012).

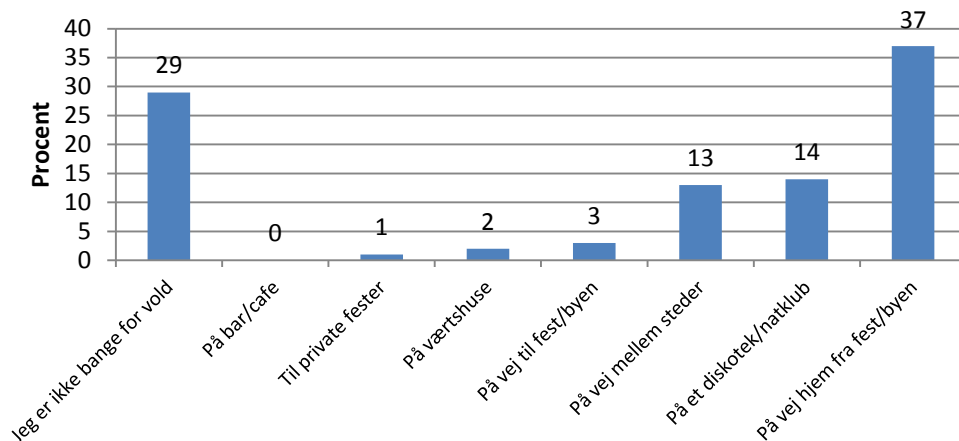
Utryghed i nattelivet

10 % af de unge er bange for at blive udsat for vold i nattelivet. Frygten er størst for at blive udsat for vold, hvor kniv eller andet våben er involveret. I forhold til hvilke personer, der gør de unge utrygge, er det særligt aggressive og stofpåvirket unge, jf. figur 1.

Figur 1. Hvilke personer gør dig mest utryg i nattelivet?

Kilde: Rådgivende Sociologer APS (2008) Unge, vold og utryghed i nattelivet. En spørgeskemaundersøgelse blandt unge mellem 14 og 26 år, s. 25

De unge er mest bange for at blive udsat for vold på vej hjem fra fest/byen, på diskotek eller på vej mellem steder, mens de ikke er bange til private fester eller på bar/cafeer, jf. figur 2.

Figur 2. Hvor de unge er mest bange for at blive udsat for vold

Kilde: Rådgivende Sociologer APS (2008) Unge, vold og utryghed i nattelivet. En spørgeskemaundersøgelse blandt unge mellem 14 og 26 år, s. 26

Typificering af unge i nattelivet

Rådgivende sociologer foretager i en undersøgelse fra 2008 en segmentering af unge, der på hver sin måde har oplevet nattelivet som et trygt eller utrygt sted. De identificerer ved brug af korrespondanceanalyse fem typer af unge:

Den store midtergruppe: Udgør 50 % af alle unge. Denne gruppe er karakteriseret ved sjældent at være bange for at blive udsat for vold i nattelivet. Gruppen har nogle forestillinger om, at volden i nattelivet er noget hård, samt at en del unge går med våben: det betyder dog ikke, at de bliver meget utrygge af den grund eller overvejer at tage våben med.

De hårde drenge: Denne gruppe består overvejende af de unge mand, der er involveret i vold i nattelivet, hvilket er i omegnen af 2-3 %. Gruppen indeholder hovedsageligt de unge, der både har været udsat for vold og har brugt vold mod andre. Gruppen er kendetegnet ved at svare, at de aldrig er bange for at blive udsat for vold hverken til private fester eller på en bytur.

De bekymrede: Her finder vi fortrinsvis unge kvinder, der ikke har været involveret i vold. De er ikke blevet truet, udsat for vold, har ikke set eller brugt vold og består af omkring 7 % af de unge. De kender ingen, der har været udsat for vold, eller går med våben. De tror til gengæld, at en del unge bærer våben, at volden i nattelivet er meget hård og er ofte eller altid bange for at blive udsat for vold i nattelivet. De er særlig bange for at blive udsat for seksuelle overgreb og særlig på vej hjem fra fest eller bytur.

De robuste: De robuste er både unge kvinder og unge mænd. De har ikke været involveret i vold på nogen måde. De har hverken set vold eller har venner, der har været udsat for vold. De tror, at der er få unge, der går med våben og at volden i nattelivet ikke er hård. De har ikke overvejet at tage våben med til fest eller på en bytur. Gruppen indeholder i omegnen af 10 % af samtlige unge.

Risikogruppen: Risikogruppen er unge mænd og kvinder, der ikke selv har været udsat for vold eller udsat andre for vold, men som til gengæld er blevet truet med vold, har set vold i nattelivet, har venner der går med våben og venner, der har været udsat for vold. De ser oftest nyheder i fjernsynet og bruger ikke internettet særlig meget. De ryger lidt hash og tager ind imellem stoffer. De tror, at volden er meget hård og en del til alle unge går med våben i byen. Der er omkring 5 % i denne gruppe.

De unge i risikogruppen er ofte eller altid bange for at blive udsat for vold og er særlig bange for at blive slået, sparket eller overfaldet med kniv eller andet våben og særligt på diskoteker. For at føle sig trygge har de lært selvforsvar, har haft et våben med i byen eller overvejer at tage et våben med i byen.

Denne gruppe betegnes risikogruppen, fordi de ikke er involveret i vold, men alligevel har volden inde på livet i form af trusler og venner, der har været udsat for vold og går med våben. De har samtidig også nogle fore-

stillinger om, at nattelivet er voldeligt, og at der er mange unge, der går med våben. Deres oplevelser og forestillinger kan derfor tænkes at forstærke hinanden således, at de føler sig meget utrygge i nattelivet. Deres made at imødegå utrygheden på er ved at overveje våben og lære selvforsvar. Om end de ikke selv har været involveret i vold, er der en potentiel risiko for, at de bliver det enten som offer eller voldsmand, fordi de allerede bevæger sig på kanten af et voldeligt miljø.

Litteratur

Bislev, Maria (2011) *Knivsager i Danmark. Bag om statistikken*. Det Kriminalpræventive Råd

Epinion (2012) Nulpunktsmåling – knivkampagne. Det Kriminalpræventive Råd. Oktober 2012.

Færgemann Christian (2006) Deliberate interpersonal violence in the OdenseMunicipality, Denmark 1991-2002. The Odense study on deliberate interpersonal violence. Ph.d.-afhandling forsvaret ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet 2006.

Helweg-Larsen, Karin (2011) *Vold i Danmark - Data der belyser voldsorfes kontakt til sundhedsvæsenet*. Statens Institut for Folkesundhed og Det Kriminalpræventive Råd

Rådgivende Sociologer APS (2008) Unge, vold og utryghed i nattelivet. En spørgeskemaundersøgelse blandt unge mellem 14 og 26 år